

## Z raporu alma ve ÖKC'nin hurdaya ayrılması hk.

|                   |                                                                                                       |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Belge türü</b> | Özelge                                                                                                |
| <b>Kanun</b>      | KATMA DEĞER VERGİSİ MÜKELLEFLERİNİN ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARI KULLANMALARI MECBURİYETİ HAKKINDA KANUN |
| <b>Özelge no</b>  | B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-2536                                                                     |
| <b>Tarih</b>      | 13.08.2012                                                                                            |

**T.C.**

**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**

**İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

**Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü**

**Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-2536**

**13/08/2012**

**Konu : Z raporu alma ve ÖKC'nin hurdaya ayrılması.**

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; şirketinizin 6 farklı iş yerinde 1'er adet olmak üzere toplam 6 adet ödeme kaydedici cihaz bulundurduğunuz, söz konusu adreslerdeki mağazalarınızda kozmetik ve optik ürünlerin perakende satışını yapmakta olduğunuz, ticari mal stoklarınızı rahat ve sağlıklı takip edebilmek için VUK'un 232'nci maddesinde belirtilen haddin altında olan satışlarınız da dahil olmak üzere mağazalarınızda alış veriş yapan tüm müşterilerinize barkod sistemiyle çalışan bilgisayarlı fatura kestiğiniz ve bu nedenle ödeme kaydedici cihazlarınız ile perakende satış fişi düzenleme ihtiyacınızın oluşmadığı belirtilerek;

a-) Ödeme kaydedici cihazlardan satış yapmadığınız halde "Z" raporu almak zorunda olup olmadığınız,

b-) Ödeme kaydedici cihazlarınızı kullanım dışı bırakarak hurdaya ayırmanızda yasal sakınca olup olmadığı hakkında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229'uncu maddesinde fatura; satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen vesika olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 232'nci maddesi hükmüne göre, tüccarlar sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve aldıkları emtia ve hizmet için de fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler. Söz konusu 232'nci maddede 5 bent halinde sayılanlar dışında kalanların; tüccarlardan, kazancı basit usulde tespit edilenlerden defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya hizmet bedelinin 2012 yılı için 770 TL'yi geçmesi ve 770 TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya hizmeti sunanın fatura vermesi mecburidir.

Diğer taraftan, 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla ilgili 29 Seri No'lu Genel Tebliğde açıklandığı üzere, mükelleflerce kullanılan ödeme kaydedici cihazlarda yer alan ve vergi matrahının tayinine esas olan bilgiler, rulolarda ve "Z" Raporunun (günlük kapanış fişinin) alınmasıyla mali hafızada kayıt altına alınmaktadır. Ödeme kaydedici cihazların Kanun ve Genel Tebliğlerde belirlenen fonksiyonlarına uygun olarak kullanılması, mali bilgilerin istenildiği şekilde günü gününe kayıt altında tutularak muhafazası ve kontrolünün sağlanması bakımlarından; ödeme kaydedici cihaz kullanılmak suretiyle satış yapılan her bir iş gününün sonunda mutlaka "Z" Raporu alınması ve alınan bu raporların müteselsil sıra numarasına göre kayıt ruloları ile birlikte Vergi Usul Kanununun defter ve belgelerin muhafaza edilmesine ilişkin hükümlerinde yer alan süreler içinde saklanması gerekmektedir.

Aynı Kanunla ilgili 60 Seri No'lu Genel Tebliğin Hurdaya Ayrılan Cihazlar başlıklı 4.bölümünde " işi bırakma, yeni cihaz alma veya herhangi bir sebeple eski cihazların hurdaya nasıl ayrılacakları açıklanmıştır.

Bu açıklamalara göre; ödeme kaydedici cihazlara ait "Z" Raporlarının, cihaz kullanılmak suretiyle satış yapılan iş günlerinin sonunda alınma zorunluluğu olduğundan, Vergi Usul Kanununa göre sadece fatura düzenlenen ve ödeme kaydedici cihaz kullanılmak suretiyle satış yapılmayan günler için "Z" Raporu alma zorunluluğunuz bulunmamaktadır.

Diğer taraftan 2012 yılı için 770 TL'nin altında olan satışlarınız da dahil olmak üzere mağazanızdan alış verişi yapan tüm müşterilerinize barkod sistemiyle çalışan bilgisayarlı fatura kesilmekle birlikte, yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetiniz devam etmektedir. Söz konusu cihazlarınızı ise ancak işi bırakma, yeni bir cihaz alma veya kullanım ömürlerinin tamamlaması gibi nedenlerle hurdaya ayırmanız mümkün olabilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026